

Zondag 9 februari 2020, Horssen

**Schriftlezingen: Jesaja 58: 6-10
Matteus 5: 13-16,**

Gemeente van onze Heer,

Taal leeft en is onophoudelijk in beweging. Dat weten bijbelvertalers als geen ander.

En in onze tijd meer dan ooit, nu onze samenlevingen multicultureel zijn geworden en allerlei talen in een soort smeltkroes belanden en tot nieuwe taalvondsten leiden.

En zo kiezen taalkundigen en taalliefhebbers in ons land elk jaar het nieuwe woord van dat jaar.

Een woord dat we voorheen niet kenden, dat ontstaan is omdat de wereld verandert en de taal waarin we de wereld benoemen, mee ontwikkelt en verandert...

En dan nu de proef op de som: weet iemand wat *het* nieuwe woord van 2019 was? (antw. Boomer)

En weet u het nog van 2013?

(Mobieltje erbij)

Dit was het: SELFIE!

Beroemd geworden door de foto van Obama en een knappe blonde dame die de minister-president van Denemarken bleek te zijn, die tijdens een van de talrijke herdenkingsredevoeringen bij het overlijden van Mandela gezellig samen een **selfie** maakten...

De Selfie is een beetje symbool geworden voor de moderne mens die weet wat hij waard is en zichzelf weet neer te zetten, of in elk geval graag wil dat de wereld hem/haar/u/mij op z'n gunstigst ziet...

Hoe doen wij dat eigenlijk als christelijke gemeente?

Wat is ons zelfbeeld?

En welk beeld dragen wij uit?

Welk beeld krijgen anderen van ons?

En is dat het beeld dat we willen uitdragen?

Dergelijke vragen schoten door me heen toen ik nadacht over de tekst van vanmorgen: jullie zijn het zout der aarde... jullie het licht der wereld...een stad op een berg kan niet verborgen blijven...'

Het is als een selfie met een tweet erbij. 'Kijk, de Kerk!

Een selfie van de kerk. Zout der aarde, Licht voor de wereld!'

Dit zijn wij.

Is dat zo?

Ik denk dat wij voor een dergelijke vrijmoedigheid toch wat terugdeinzen!

En niet voor niets natuurlijk.

Wij, (de kerk), **Licht voor de wereld, zout der aarde?**

We kennen de hele lijst christelijke blunders en bloopers toch! Kruistochten, ketterjacht, legitimatie met de Bijbel in de hand van oorlogen en slavenhandel...

Nee, wij hebben niet zo de neiging om te zeggen: kijk ons eens!

Zeker, we willen wel een lichtje zijn, een zoutkorreltje... maar alsjeblieft, laten we het in alle bescheidenheid zeggen...

Maar zout **der aarde**, licht **der wereld**?

Zou de wereld er zoveel slechter op worden als de kerk verdween?

Lange tijd een theoretische kwestie, maar voor ons vandaag een serieuze en realistische vraag.

Want het lijkt soms alsof ons verdwijnen – kerkelijk verdwijnen- geen generatie meer zal duren.

Althans hier in Nederland en West-Europa.

Wat gaat onze samenleving dan missen?

Wat gaat er dan verloren?

Dat zouden we eens aan dorpsgenoten moeten vragen.

Dat zouden we eens aan onze kinderen moeten vragen!

Het zou kunnen dat de antwoorden ons positief verrassen!

Vanmorgen moeten we nog op een andere manier gaan *omdenken*.

Want Jezus spreekt behoorlijk stellig als hij zegt: jullie, jullie die in deze wereld mijn spoor volgen – ja, met vallen en opstaan, maar toch: **jullie zijn** licht der wereld, **jullie zijn** zout der aarde.

Leerlingen, discipelen, volgelingen, **zijn** licht, zout, stad op een berg.

Heel stellend, een feitelijke constatering.

Niet: jullie moeten het *proberen* te zijn...

En hoe aarzelend we daar misschien naar kijken, wetend wat er allemaal misging en misgaat, we mogen dit vanmorgen allereerst toch als een *bemoediging* en een *aanmoediging* ontvangen.

Een bemoediging: de goede God kan met klungels als ik, als wij, uit de voeten!

Sterker nog, Jezus verklaart zijn volgelingen, als ik het goed lees, tot een wezenlijke en onmisbare schakel in de *Missio Dei*, in Gods beweging naar deze wereld. God maakt gebruik van mensen als u en ik.

Feilbare mensen, mensen met hun tekortkomingen, hun misvormingen en misvattingen, mensen zoals u en ik...God kan iets met ons en wil iets met/door/via/ ons.

En daarom horen we ook een **aanmoediging**: doe maar wat je hand vindt om te doen.

In alle bescheidenheid. Het gaat niet om ons.

Maar wel in beweging komen en blijven!

Jezus heeft het - heel concreet - over goede *werken*.

Daarin klinkt actie, daadkracht.

Opgepast... daarin dan ook weer niet doorschieten!

Helpen en goed doen, zo dat het anderen in hun eigen kracht zet en in hun waarde laat, is een hele kunst...

Maar wel iets *doen*! In de sfeer van licht en zout, dus tegen donker en bederf en smakeloosheid.

Wat dat concreet betekent?

Nou, bijvoorbeeld – laat ik even bij de actualiteit blijven - dat we niet zwijgen of kritiekloos mee kletsen als mensen domweg napraten wat een ijdele en ambitieuze populistische politicus via twitter de wereld in slingert en zo stemming maakt en mensen opjut tegen een complete bevolkingsgroep. En verder kunnen we met elkaar talloze voorbeelden bedenken van positieve actie tegenover platheid, egoïsme, racisme, onverschilligheid, maar ook tegen eenzaamheid en doorgesloten individualisme.

U en ik, wij mogen daar zout en licht tegenover stellen.

Door te spreken voor wie tot zwijgen worden gebracht.

Door op te komen voor hen die Jezus boven alles zalig spreekt. (Lees 5:1-12 nog maar eens!)

De HEER acht ons voor die missie geschikt.

En elk op onze eigen wijze, met onze eigen mogelijkheden, mogen we ons leven in dienst van zijn rijk stellen en zeggen:

“Heer, hier ben ik, zend mij.”

Omgekeerd: *omdat* God iets met ons kan en wil, hoeven we niet krampachtig bezorgd te doen over het voortbestaan van de kerk.

We hebben er geen idee van hoe en of de kerk in de gestalte zoals wij die nu kennen, zal overleven.

Maar laten we niet vergeten dat de beweging van Jezus per definitie een minderheidsbeweging was.

Er is niet zo heel veel nodig, als het er maar is, waar het nodig is. Tien rechtvaardigen hadden Sodom kunnen redden.

Die grote aantallen, die grote gebouwen, grote bankrekeningen, aandelen in beleggingsfondsen, grootgrondbezit, de grote pretenties over het monopolie op de hoogste waarheid, de neiging om het leven van mensen van wieg tot graf te willen regisseren, of te mogen oordelen over wie anders denken of geloven... dat is wat we als kerk allemaal kunnen missen als kiespijn.

Hoeveel ballast vormen al die erfenissen uit het verleden niet voor ons als kerk vandaag!

Zowel materieel als immaterieel.

Het is allemaal klein begonnen.

Maar wel met vuur, met passie, met hoop en met een besef van urgentie: we mogen meedoen in die beweging van Gods rijk, Gods recht.

Als we vandaag de dag zien hoe de kerk kleiner en kleiner worden, is dat geen fijne ervaring.

Dat we ons daar zorgen over maken en dat het verdriet brengt, dat onze kinderen niet meer gaan, is begrijpelijk.

Maar ik pleit ervoor om deze crisis te zien als een **kans** om ons te bezinnen op en terug te keren tot de essentie van waartoe we als christelijke gemeente op aarde zijn.

Zout en licht zijn, tegen donker en bederf.

Smaakmakend, verhelderend, troostrijk, helend.

Zoals Hij die ons gezonden heeft.

En ik ben ervan overtuigd dat er van Godswege altijd een gemeente van Christus in de wereld zal zijn en dat Het Verhaal zal blijven gaan tot de Messias komt.

Dat zeggen we allemaal impliciet als we belijden: ik geloof in de Heilige Geest, ik geloof in de heilige algemene christelijke kerk... Die twee statements horen bij elkaar.

Terug naar het begin: naar Bijbelvertalingen, pogingen om de Bijbelse tekst te vertalen, verstaanbaar voor mensen in de eigen tijd.

Dat is een pittige klus voor theologen en neerlandici, voor dominees en dichters.

Maar naast de geschreven tekst is er de vertaling van de Bijbelse boodschap door “*living human documents*”: mensen van vlees en bloed. Mensen zoals wij.

U en ik, wij allemaal, in de kring van leerlingen, rond de tafel van brood en wijn, we mogen er zijn, we mogen staan in Gods licht en dat licht in de wereld weerkaatsen.

We zijn geroepen, in navolging van Hem die zichzelf het licht der wereld noemt, licht te zijn.

In alle bescheidenheid. Natuurlijk.

Maar ook in het vertrouwen dat het ertoe doet hoe we doen en laten, spreken en zwijgen.

Ik sluit af met het citaat uit een gedicht van Marianne Williamson, dat door Nelson Mandela beroemd geworden is:

...Wij vragen onszelf af:

Wie ben ik om mezelf briljant, schitterend, geweldig te achten?

Maar wie ben jij om dat niet te zijn?

Je bent een kind van God!

Je onbelangrijk voordoen bewijst de wereld geen dienst.

Wij zijn bestemd om te stralen zoals kinderen dat doen.

Wij zijn geboren om de glorie Gods die in ons is te openbaren...

Zegen we daar amen op?

